

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ МАКСІМА ТАНКА”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

А.В.Макоўчык

“10” “01” 2023 г.

Рэгістрацыйны № УД-262-Н^о21-2023/вуч.

МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ ГРАМАДАЗНАЎЧЫХ ДЫСЦЫПЛІН

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне
для спецыяльнасці

1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны

1-02 01 02 Гісторыя сусветнай мастацкай культуры

1-02 01 03 Гісторыя і гісторыка-краязнаўчая праца

2023 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове тыпавой вучэбнай праграмы, зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь (рэгістрацыйны № _____ ад _____ і вучэбных планаў спецыяльнасцяў 1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны (зацв. 15.07.2021 рэгістрацыйны № 016-2021 / у), 1-02 01 02 Гісторыя і сусветная мастацкая культура (зацв. 15.07.2021 рэгістрацыйны № 017-2021 / у), 1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа (зацв. 15.07.2021 рэгістрацыйны № 018-2021/у)

СКЛАДАЛЬНІКІ:

І.І.Багдановіч, дацэнт кафедры ўсеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

А.А.Корзюк, дацэнт кафедры ўсеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

С.В.Паноў, прафесар кафедры гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі ДУА “Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт;

С.В.Зенчанка, загадчык кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат палітычных навук, дацэнт

УЗГОДНЕНА:

Дырэктар дзяржаўнай установы адукацыі
“Гімназія № 40 імя Янкі Лучыны г.Мінска”

 Бабкоў І.А.

«дата»

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай усеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі
(праатакол № 6 ад 30 лістапада 2022 г.)

Загадчык кафедры

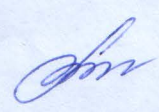
 В.А.Йоцюс

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

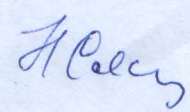
(праатакол № 3 ад 10.01.2023 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядаюць

Метадыст
вучэбна-метадычнага аддзела

 Г.В.Вінаградава

Дырэктар бібліятэкі

 Н.П. Сяткоўская

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ МАКСІМА ТАНКА”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

_____ А.В. Макоўчык

“_____” _____ 2023 г.

Рэгістрацыйны № _____/вуч.

МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ ГРАМАДАЗНАЎЧЫХ ДЫСЦЫПЛІН

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне
для спецыяльнасці

1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны

1-02 01 02 Гісторыя сусветнай мастацкай культуры

1-02 01 02 Гісторыя і гісторыкв-краязнаўчая праца

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту 3 + па спецыяльнасцях: 1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны, 1-02 01 02 Гісторыя і сусветная мастацкая культура, 1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа (зацв. 20.04.2022 пастановай Міністэрства адукацыі №85) і вучэбных планаў спецыяльнасцей 1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны (зацв. _____ рэгістрацыйны № _____), 1-02 01 02 гісторыя і сусветная мастацкая культура (зацв. _____ рэгістрацыйны № _____), 1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа (зацв. _____ рэгістрацыйны № _____)

СКЛАДАЛЬНІК:

І.І.Багдановіч, дацэнт кафедры ўсеагульнай гісторыі і метадыкі выкладання гісторыі, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

С.В.Паноў, прафесар кафедры гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі ДУА “Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт;

С.В.Зенчанка, загадчыка кафедры сацыяльна-гуманітарных дысцыплін установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат палітычных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай усеагульнай гісторыі і метадыкі выкладання гісторыі (праатакол № 6 ад 30 лістапада 2022 г.)

Загадчык кафедры

В.А.Йоцюс

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

(праатакол № ад снежня 2022г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядаюць

Метадыст
вучэбна-метадычнага аддзела

Г.В.Вінаградава

Дырэктар бібліятэкі

Н.П. Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

У сучасны перыяд якаснага абнаўлення грамадскіх адносін ва ўмовах рэальнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь грамадазнаўчая адукацыя ў агульнаадукацыйных установах павінна фарміраваць грамадзянскую самасвядомасць і адказную сацыяльную пазіцыю вучняў, рыхтаваць іх да рознабаковай канструктыўнай дзейнасці ў дынамічна развіваючымся свеце жыццёвай практыкі. У рашэнні гэтай задачы і падрыхтоўцы спецыялістаў адпаведнага профілю важную ролю выконвае вучэбная дысцыпліна “Методыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін”. Яна забяспечвае падрыхтоўку кваліфікаванага выкладчыка, які валодае філасофскай культурай, ведамі ў шырокім спектры грамадскіх навук, здольны вызначаць найбольш эфектыўныя метады, формы і сродкі навучання, садзейнічае развіццю ўменняў і навыкаў творчага мыслення, культуры зносін і вядзення дыскусіі, сувязі тэарэтычных ведаў вучняў з іх жыццёвым вопытам і практычнай дзейнасцю.

Методыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін непасрэдна звязана з такімі вучэбнымі дысцыплінамі, як “Педагогіка”, “Псіхалогія”, “Філасофія”, “Паліталогія”, “Гісторыя Беларусі” і інш. Таму вялікае значэнне ў авалоданні ведамі па методыцы выкладання грамадазнаўчых дысцыплін мае ажыццяўленне міждысцыплінарнага падыходу, які дазваляе інтэграваць і сістэматызаваць веды студэнтаў па шэрагу раней засвоеных вучэбных дысцыплінах.

Мэта вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін” – забяспечыць авалоданне тэарэтычнымі асновамі сучаснай методыкі выкладання вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства” і стварыць умовы для авалодання прафесійнымі кампетэнцыямі, неабходнымі будучым настаўнікам для арганізацыі эфектыўнага навучання прадмету ў сярэдняй школе.

Дадзеная мэта вырашаецца праз рэалізацыю **наступных задач**:

- засваенне студэнтамі ведаў аб нарматыўным прававым і навукова-метадычным забеспячэнні вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”, яго структуры і змесце асноўных раздзелаў у 9–11 класах сярэдняй школы;

- выяўленне навучальнага, развіццёвага і выхаваўчага патэнцыялу зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства” і аптымальных метадычных шляхоў яго рэалізацыі;

- вызначэнне найбольш эфектыўных метадаў, сродкаў, арганізацыйных форм навучання прадмету і авалоданне прыёмамі іх выкарыстання ў адукацыйным працэсе.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў наступных універсальных і базавых прафесійных кампетэнцый.

1. Патрабаванні да ўніверсальных кампетэнцый:

УК-6 Ажыццяўляць прафесійную дзейнасць ва ўмовах абнаўлення яе мэтаў, зместу, змены тэхналогій, вызначаць метады вырашэння прафесійных задач, ацэньваць іх эфектыўнасць і якасць.

2. Патрабаванні да базавых прафесійных кампетэнцый:

БПК-1 Праектаваць працэс навучання, ставіць адукацыйныя мэты, адбіраць змест вучэбнага матэрыялу, метады і тэхналогіі на аснове сістэмы ведаў у галіне тэорыі і метадыкі педагагічнай дзейнасці.

БПК-5 Ажыццяўляць адбор зместу, формаў, метадаў і сродкаў навучання і выхавання, прымяняць іх у адукацыйным працэсе з улікам узроставых і псіхалагічных асаблівасцяў навучэнцаў.

Студэнт павінен:

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен *ведаць*:

- тэарэтыка-метадалагічныя асновы метадыкі выкладання грамадазнаўства, мэту і задачы навучання прадмету ў школе;
- навучальныя, развіваючыя і выхаваўчыя магчымасці зместу сучаснай школьнай грамадазнаўчай адукацыі і шляхі іх рэалізацыі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен *умець*:

- вызначаць аптымальныя мэты і задачы вывучэння асноўных кампанентаў зместу школьнай грамадазнаўчай адукацыі;
- адбіраць і выкарыстоўваць адэкватныя мэтам, зместу вучэбнага матэрыялу і пазнавальным магчымасцям вучняў метады, прыёмы і сродкі навучання прадмету, розныя формы і тэхналогіі арганізацыі адукацыйнага працэсу;
- выкарыстоўваць метады аналізу перадавога педагагічнага вопыту для ўдасканалення адукацыйнага працэсу і асабістага педагагічнага майстэрства.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен *валодаць*:

- асноўнымі метадамі, прыёмамі, сродкамі, формамі і тэхналогіямі навучання грамадазнаўству;
- крыніцамі канструявання зместу школьнай грамадазнаўчай адукацыі і асаблівасцямі іх рэалізацыі ў працэсе навучання прадмету.

У тэарэтычнай частцы вучэбнай дысцыпліны студэнты павінны засвоіць веды аб этапах станаўлення грамадазнаўчай адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь, прааналізаваць мэты, задачы, логіку пабудовы, структуру, асноўныя праблемы, асаблівасці зместу і метадыкі выкладання трох раздзелаў прадмета: “Чалавек. Грамадства. Культура”, “Сучаснае грамадства”, “Беларуская дзяржава”. У час семінарскіх заняткаў студэнты

павінны прааналізаваць вучэбную праграму па прадмету, вучэбныя дапаможнікі, метадычную літаратуру, наведць і прааналізаваць урокі выкладчыкаў-практыкаў, навучыцца самастойна распрацоўваць метадычныя апісанні разнастайных форм вучэбных заняткаў па прадмету.

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін” 110 г. (3 з.а.), з іх аўдыторных 56 г. (20 г. лекцыі, 26 г. семінарскія заняткі, 10 г. практычныя заняткі). На самастойную працу адводзіцца 56 гадзін.

Бягучая атэстацыя праводзіцца ў адпаведнасці з навучальнымі планамі па спецыяльнасцям ў форме экзамена (4 семестр).

РАЗМЕРКАВАННЕ БЮДЖЭТУ ВУЧЭБНАГА ЧАСУ

Назва вучэбнай дысцыпліны	Семестр	Колькасць гадзін вучэбных заняткаў					Самастойная (пазааўдыторная) работа	Форма бягучай атэстацыі
		усяго	аўдыторных	З іх				
				лекцыі	практычныя	семінарыя		
Методыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін	4	110	56	20	10	26	54	Экзамен

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. Прадмет і задачы методыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін

1.1. Методыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін як педагагічная навука. Прадмет і задачы методыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін. Працэс навучання грамадазнаўству, яго асноўныя кампаненты. Сувязь методыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін з іншымі навукамі. Асноўныя метадычныя праблемы і асаблівасці методыкі выкладання грамадазнаўчых вучэбных дысцыплін. Літаратура па методыцы выкладання грамадазнаўчых дысцыплін.

1.2. Этапы станаўлення грамадазнаўчай адукацыі ў сярэдняй школе. Грамадазнаўчыя дысцыпліны ў сярэдніх навучальных установах Расійскай імперыі ў другой палове XIX ст. – 1917 г. Вывучэнне сацыяльна-палітычных дысцыплін ў савецкай школе. Станаўленне і развіццё грамадазнаўчай адукацыі ў сярэдняй школе Рэспублікі Беларусь у 90-я гг. XX ст. – пачатку XXI ст. Сучасныя праблемы і тэндэнцыі развіцця школьнай грамадазнаўчай адукацыі.

Тэма 2. Агульная характарыстыка вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”

2.1. Нарматыўна-метадычнае забеспячэнне выкладання вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. Структура грамадазнаўчай адукацыі ў школах Рэспублікі Беларусь. Мэты і задачы вывучэння прадмета ў 9–11 класах. Неабходнасць вывучэння грамадазнаўчага курса. Яго месца ў сістэме іншых вучэбных прадметаў. Базавы і павышаны ўзроўні вывучэння прадмета.

2.2. Характарыстыка вучэбна-метадычнага комплексу (ВМК) па прадмету “Грамадазнаўства”. Вучэбная праграма па грамадазнаўству, яе структура, асноўныя кампаненты і логіка пабудовы. Інструктыўна-метадычныя пісьмы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь “Аб выкладанні вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”, іх прызначэнне і асноўны змест. Вучэбныя дапаможнікі для 9–11 класаў, структура і логіка іх пабудовы. Склад ВМК па грамадазнаўству і характарыстыка яго асобных элементаў.

2.3. Улік і ацэнка ведаў вучняў па грамадазнаўству. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў агульнаадукацыйных устаноў па вучэбных прадметах. Дзесяцібальная сістэма ацэньвання і яе функцыі. Узроўні засваення вучэбнага матэрыялу і іх характарыстыка. Віды і формы кантролю. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце “Грамадазнаўства”. Экзамен па грамадазнаўству за перыяд навучання на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі.

Тэма 3. Урок грамадазнаўства ў сучаснай школе.

3.1. Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства ў сярэдняй школе. Урок як цэласная сістэма. Псіхалагічныя, дыдактычныя і метадычныя

асновы правядзення сучаснага ўрока. Дыдактычныя, псіхалагічныя, санітарна-гігіенічныя і метадычныя патрабаванні да эфектыўнага ўрока грамадазнаўства.

3.2. Формы заняткаў па грамадазнаўчых дысцыплінах ў сярэдняй школе. Урок — асноўная форма вучэбна-выхаваўчай работы. Тыпалогія ўрокаў грамадазнаўства па асноўнай дыдактычнай мэце. Структура ўрокаў розных тыпаў. Суадносіны тэарэтычнага матэрыялу і практычных заданняў на ўроках па грамадазнаўчых дысцыплінах. Формы заняткаў па грамадазнаўству: лекцыі, семінары, канферэнцыі, дыскусіі, дыспуты, практыкумы і інш. Методыка іх арганізацыі і правядзення. Крытэрыі выбару тыпаў урока і форм арганізацыі заняткаў па прадмету “Грамадазнаўства”.

3.3. Падрыхтоўка настаўніка да выкладання грамадазнаўчых дысцыплін. Вывучэнне нарматыўных дакументаў па прадмету. Складанне каляндарна-тэматычнага і паўрочнага планавання. Вызначэнне мэты і задач урока і канструяванне яго зместу. Структурна-функцыянальны аналіз зместу грамадазнаўчага матэрыялу. Навучальныя, развіваючыя і выхаваўчыя задачы ўрока, тэхналогія іх вызначэння і пастаноўкі. Метадычнае абгрунтаванне пастаўленых мэт урока, выбраных метадаў, прыёмаў і сродкаў іх рэалізацыі. Асаблівасці работы настаўніка ў профільным класе. Методыка аналізу і самааналізу ўрока.

Тэма 4. Структура і змест вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.

4.1. Метадычныя прынцыпы адбору і канструявання зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. Парадак вывучэння раздзелаў прадмета. Практычная накіраванасць грамадазнаўчай адукацыі. Крыніцы канструявання зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. Прынцыпы адбору і асаблівасці пабудовы зместу вучэбнага прадмета. Варыятыўны кампанент зместу школьнай грамадазнаўчай адукацыі.

4.2. Змест і методыка выкладання раздзела “Чалавек. Грамадства. Культура” (9 клас). Структурна-функцыянальны аналіз зместу вучэбнага матэрыялу. Асноўныя паняцці і вядучыя ідэі раздзела. Чалавек. Дзейнасць, зносіны, узаемадзеянне. Асоба, грамадства, дзяржава. Чалавек, грамадства, культура. Вызначэнне навучальных, развіваючых і выхаваўчых задач вывучэння тэм раздзела і магчымасцяў фарміравання асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.

4.3. Змест і методыка выкладання раздзела “Сучаснае грамадства” (10 клас). Структурна-функцыянальны аналіз зместу вучэбнага матэрыялу. Асноўныя паняцці і вядучыя ідэі раздзела. Сацыяльная сфера грамадства. Эканамічнае жыццё грамадства. Палітыка-прававая сфера жыцця грамадства. Духоўнае жыццё грамадства. Вызначэнне навучальных, развіваючых і

выхаваўчых задач вывучэння тэм раздзела і магчымасцяў фарміравання асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.

4.4. Змест і методыка выкладання раздзела “Беларуская дзяржава” (11 клас). Структурна-функцыянальны аналіз зместу вучэбнага матэрыялу. Асноўныя паняцці і вядучыя ідэі раздзела. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Асноўныя галіны права. Палітыка беларускай дзяржавы. Беларусь у сучасным свеце. Вызначэнне навучальных, развіваючых і выхаваўчых задач вывучэння тэм раздзела і магчымасцяў фарміравання асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.

4.5. Метадычныя асаблівасці вывучэння светапогляднага зместу прадмета “Грамадазнаўства”. Вывучэнне асноў ідэалогіі беларускай дзяржавы. Арганізацыя работы вучняў з дзяржаўнымі прававымі дакументамі. Вывучэнне пытанняў права ва ўстановах адукацыі. Фарміраванне прававой культуры вучняў. Вывучэнне пытанняў рэлігіязнаўства. Фарміраванне ў вучняў талерантнасці, павагі да рэлігійных пачуццяў вернікаў іншых канфесій. Недапушчальнасць трактоўкі рэлігіязнаўчых ведаў у веравызначальным кантэксце. Аб’ектыўнае інфармаванне вучняў аб дзейнасці розных рэлігійных арганізацый, якія дзейнічаюць у Рэспубліцы Беларусь.

4.6. Рэалізацыя развіваючага і выхаваўчага патэнцыялу зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. Фарміраванне спосабаў вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў з грамадазнаўчым матэрыялам. Шляхі фарміравання гуманістычнага светапогляду вучняў, іх свядомай адказнай жыццёвай пазіцыі ў розных сферах жыцця і дзейнасці, умення жыць у мнагамерных зносінах з іншымі людзьмі і практычна дзейнічаць з усведамленнем агульначалавечых каштоўнасцей на аснове інтэграцыі ведаў па філасофіі, эканамічнай тэорыі, сацыялогіі, псіхалогіі, этыцы, эстэтыцы, праву і іншых галінах навукі. Значэнне вучэбнай і пазакласнай работы па грамадазнаўству для развіцця сацыяльных, камунікатыўных і даследчыцкіх кампетэнцый вучняў.

Тэма 5. Метады і прыёмы навучання грамадазнаўству

5.1. Агульная характарыстыка метадаў навучання. Метад як педагагічная катэгорыя. Класіфікацыя метадаў навучання. Крытэрыі аптымальнага выбару метадаў навучання. Паняцце аб метадах і прыемах навучання грамадазнаўству. Прыемы вучэбнай работы, паслядоўнасць авалодання вучнямі іх зместам. Сучасныя метады і тэхналогіі арганізацыі профільнага навучання грамадазнаўству.

5.2. Славесны метад навучання. Месца і роля вуснага слова ў навучанні грамадазнаўству. Патрабаванні да вуснага выкладання зместу прадмета настаўнікам. Функцыі вуснага слова настаўніка. Асноўныя прыемы

вуснага выкладання, іх характарыстыка і метадычныя патрабаванні да іх выкарыстання на ўроку грамадазнаўства.

5.3. Методыка фарміравання паняццяў і светапоглядных ідэй у працэсе вывучэння грамадазнаўства. Тэарэтычны характар зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. Метадалагічныя і метадычныя асновы раскрыцця асноўных паняццяў і ідэй. Класіфікацыя паняццяў па ўзроўню абагуленасці, зместу і ступені іх вядомасці для вучняў. Працэс фарміравання паняццяў, яго асноўныя этапы. Лагічныя шляхі і метадычныя прыёмы раскрыцця зместу паняццяў.

5.4. Рэалізацыя міжпрадметных і ўнутрыпрадметных сувязяў пры вывучэнні грамадазнаўства. Задачы і функцыі іх ажыццяўлення. Метадалагічныя і метадычныя асновы ажыццяўлення міжпрадметных і ўнутрыпрадметных сувязяў. Класіфікацыя міжпрадметных сувязяў, асноўныя напрамкі іх устанаўлення. Арганізацыйныя шляхі, метадычныя прыёмы і дыдактычныя сродкі ажыццяўлення міжпрадметных сувязей. Методыка ўстанаўлення ўнутрыпрадметных сувязяў. Роля міжпрадметных сувязяў ў фарміраванні асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.

5.5. Візуальныя сродкі ў навучанні грамадазнаўству. Роля нагляднасці ў павышэнні якасці засваення грамадазнаўчага матэрыялу. Функцыі і прызначэнне нагляднасці на ўроку. Класіфікацыя наглядных дапаможнікаў. Асноўныя метадычныя прыёмы работы з выяўленчай нагляднасцю. Патэнцыял умоўна-графічнай нагляднасці для раскрыцця тэарэтычнага зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. Асаблівасці методыкі работы з умоўна-графічнай нагляднасцю, яе традыцыйныя і інавацыйныя віды. Выкарыстанне сродкаў экраннай нагляднасці і метадычныя патрабаванні да іх зместу.

5.6. Практычныя метады навучання грамадазнаўству. Агульная характарыстыка практычных метадаў навучання. Методыка арганізацыі лабараторных заняткаў па матэрыялу вучэбнага дапаможніка. Тыпалогія вучэбна-пазнавальных заданняў. Правядзенне практычных заняткаў (урокаў-практыкумаў) па развіцці пазнавальных уменняў, па рашэнні пазнавальных задач, па правярцы вынікаў творча-пошукавай дзейнасці, іх асаблівасці. Самастойная праца вучня як сродак фарміравання асобасных і метапрадметных кампетэнцый.

5.7. Дакументальна-метадычныя комплексы ў вывучэнні грамадазнаўства. Дакументальны матэрыял як важная крыніца ведаў пра сучаснае грамадства. Віды дакументаў і функцыі іх выкарыстання ў навучальным працэсе. Крытэрыі адбору дакументальнага матэрыялу і педагагічная апрацоўка зместу дакумента. Метадычныя прыёмы вывучэння дакументальнага матэрыялу. Шматузроўневы аналіз зместу дакумента з

улікам яго відавой прыналежнасці. Стварэнне дакументальна-метадычных комплексаў і іх практычнае выкарыстанне на ўроках грамадазнаўства.

5.8. Праблемнае навучанне ў працэсе выкладання прадмета “Грамадазнаўства”. Шматпраблемны характар зместу грамадазнаўчых дысцыплін. Характарыстыка прадуктыўных метадаў навучання. Метады і структура праблемнага навучання. Этапы дзейнасці настаўніка і вучняў у яго ходзе. Класіфікацыя вучэбных праблем па змесце і іх характары. Метадычныя ўмовы пастаноўкі і рашэння вучэбных праблем на розных этапах урока. Роля праблемнага навучання ў фарміраванні асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.

5.9. Фарміраванне асобасных, метапрадметных і прадметных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні грамадазнаўства. Змест паняццяў “кампетэнцыя”, “кампетэнтнасць”, “спосаб вучэбна-пазнавальнай дзейнасці”. Спецыфіка работы па фарміраванні асобасных, метапрадметных і прадметных кампетэнцый у вучняў 9–11 класаў з улікам анталагічнага, псіхалагічнага і прафілактычнага аспектаў.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
(дзённая форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы, занятка	Назва раздзела, тэмы, пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Самастойная работа студэнтаў	Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя г.д.)	Літаратура	Форма кантроля ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Кіруемая самастойная работа студэнтаў				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Метадыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін	20	10	26	-	56			
1.	Прадмет і задачы метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін	2	-	2	-	8		[1]	
1.1	Метадыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін як педагагічная навука. 1. Прадмет і задачы метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін. 2. Працэс навучання грамадазнаўству, яго асноўныя кампаненты. 3. Сувязь метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін з іншымі навукамі. 4. Асноўныя метадычныя праблемы і асаблівасці метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін.	2				4	Схема “Сувязь метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін з іншымі навукамі”	[1]	

1.2	<p>Этапы станаўлення грамадазнаўчай адукацыі ў сярэдняй школе.</p> <p>1. Грамадазнаўчыя дысцыпліны ў сярэдніх навучальных установах Расійскай імперыі ў другой палове XIX ст. – 1917 г.</p> <p>2. Вывучэнне сацыяльна-палітычных дысцыплін у савецкай школе.</p> <p>3. Станаўленне і развіцце грамадазнаўчай адукацыі ў агульнаадукацыйнай школе Рэспублікі Беларусь у 90-я гг. XX ст. – пачатку XXI ст.</p> <p>4. Сучасныя праблемы і тэндэнцыі развіцця школьнай грамадазнаўчай адукацыі.</p>			2		4	Вучэбныя праграмы па прадмету “Грамадазнаўства”	[1]	Вуснае апытанне, абмеркаванне вынікаў выканання заданняў
2.	<p>Агульная характарыстыка вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”</p>	2	2	2	-	6		[1; 3; 5; 6]	
2.1	<p>Нарматыўна-метадычнае забеспячэнне выкладання вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Структура грамадазнаўчай адукацыі ў школах Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Мэты і задачы вывучэння прадмета ў 9–11 класах.</p> <p>3. Неабходнасць вывучэння грамадазнаўчага курса. Яго месца ў сістэме іншых вучэбных прадметаў.</p>	2				2	Вучэбныя праграмы па прадмету “Грамадазнаўства”, схема “Структура грамадазнаўчай адукацыі ў школах Рэспублікі Беларусь”	[1]	Праверка канспектаў

	4. Базавы і павышаны ўзроўні вывучэння прадмета.								
2.2	<p>Характарыстыка вучэбна-метадычнага комплексу (ВМК) па прадмету “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Вучэбная праграма па грамадазнаўству, яе структура, асноўныя кампаненты і логіка пабудовы.</p> <p>2. Інструктыўна-метадычныя пісьмы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь “Аб выкладанні вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”, іх прызначэнне і асноўны змест.</p> <p>3. Вучэбныя дапаможнікі для 9–11 класаў, структура і логіка іх пабудовы.</p> <p>4. Склад ВМК па грамадазнаўству і характарыстыка яго асобных элементаў.</p>		2			2	Вучэбныя праграмы па прадмету “Грамадазнаўства”, інструктыўна-метадычнае пісьмо Міністэрства адукацыі, вучэбныя дапаможнікі для 9–11 класаў	[1; 3; 5; 6]	Праверка вынікаў выканання практычных заданняў
2.3	<p>Улік і ацэнка ведаў вучняў па грамадазнаўству.</p> <p>1. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў агульнаадукацыйных устаноў па вучэбных прадметах.</p> <p>2. Дзесяцібальная сістэма ацэньвання і яе функцыі.</p> <p>3. Узроўні засваення вучэбнага матэрыялу і іх</p>			2		2	Табліца “Дзесяцібальная сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў”	[1]	Праверка вынікаў выканання практычных заданняў

	<p>характарыстыка.</p> <p>4. Віды і формы кантролю.</p> <p>5. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце “Грамадазнаўства”.</p> <p>6. Экзамен па грамадазнаўству за перыяд навучання на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі.</p>								
3.	Урок грамадазнаўства ў сучаснай школе	4	4	4	-	12		[1; 4]	Рэйтынговая работа №1
3.1	<p>Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства ў сярэдняй школе.</p> <p>1. Урок як цэласная сістэма. Перавагі і недахопы класна-ўрочнай сістэмы навучання.</p> <p>2. Псіхалагічныя, дыдактычныя і метадычныя асновы сучаснага ўрока.</p> <p>3. Дыдактычныя, псіхалагічныя, санітарна-гігіенічныя і метадычныя патрабаванні да эфектыўнага ўрока грамадазнаўства.</p>	2				2	Камп’ютарная прэзентацыя “Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства”	[1]	Праверка канспектаў
3.2	<p>Формы заняткаў па грамадазнаўчых дысцыплінах ў сярэдняй школе.</p> <p>1. Урок — асноўная форма вучэбна-выхаваўчай работы.</p> <p>2. Тыпалогія ўрокаў па асноўнай дыдактычнай мэце.</p>	2				2	Камп’ютарная прэзентацыя “Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства”	[1]	Праверка канспектаў

	3. Структура ўрокаў розных тыпаў. 4. Суадносіны тэарэтычнага матэрыялу і практычных заданьняў на ўроках па грамадазнаўчых дысцыплінах.								
3.2.1	1. Формы заняткаў па грамадазнаўству: лекцыі, семінары, канферэнцыі, дыскусіі, дыспуты, практыкумы і інш. 2. Методыка іх арганізацыі і правядзеньня. 3. Крытэрыі выбару метадаў, сродкаў, тыпаў урока і форм арганізацыі заняткаў па прадмету “Грамадазнаўства”.			2		2	Камп’ютарная прэзентацыя “Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства”	[1]	Праверка вынікаў выкананне практычных заданьняў
3.3	Падрыхтоўка настаўніка да выкладання грамадазнаўчых дысцыплін. 1. Складанне каляндарна-тэматычнага і паўрочнага планавання. 2. Вызначэнне мэты і задач урока і канструяванне яго зместу. 3. Структурна-функцыянальны аналіз зместу грамадазнаўчага матэрыялу. 4. Асаблівасці работы настаўніка ў профільным класе.			2		2	Камп’ютарная прэзентацыя “Прафесійная культура педагога”	[1; 4]	Абарона выкананых індыўідуальных заданьняў

3.3.1	<p>1. Вывучэнне нарматыўных дакументаў па прадмету.</p> <p>2. Навучальныя, развіваючыя і выхаваўчыя задачы ўрока, тэхналогія іх вызначэння і пастаноўкі.</p> <p>3. Метадычнае абгрунтаванне пастаўленых мэт урока, выбраных метадаў, прыёмаў і сродкаў іх рэалізацыі.</p> <p>4. Методыка аналізу і самааналізу ўрока.</p>		2			2	Метадычныя рэкамендацыі па аналізу і самааналізу ўрока	[1; 4]	Праверка вынікаў выканання практычных заданняў
3.3.2	Наведванне і аналіз урока грамадазнаўства ў сярэдняй школе		2			2	Метадычныя рэкамендацыі па аналізу і самааналізу ўрока	[1]	Выкананне практычных заданняў па аналізу урока
4.	Структура і змест вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”	4	4	6	-	12		[1; 3–6]	
4.1	<p>Метадычныя прынцыпы адбору і канструявання зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Парадак вывучэння раздзелаў прадмета.</p> <p>2. Практычная накіраванасць грамадазнаўчай адукацыі.</p> <p>3. Крыніцы канструявання зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>4. Прынцыпы адбору і асаблівасці пабудовы зместу вучэбнага прадмета.</p>	2				2	Схема “Структура грамадазнаўчай адукацыі ў школах Рэспублікі Беларусь”	[1]	Праверка канспектаў

	5. Варыятыўны кампанент зместу школьнай грамадазнаўчай адукацыі.								
4.2	<p>Змест і методыка выкладання раздзела “Чалавек. Грамадства. Культура” (9 клас).</p> <p>1. Структурна-функцыянальны аналіз зместу вучэбнага матэрыялу. Асноўныя паняцці і вядучыя ідэі раздзела.</p> <p>2. Чалавек.</p> <p>3. Дзейнасць, зносіны, узаемадзеянне.</p> <p>4. Асоба, грамадства, дзяржава.</p> <p>5. Чалавек, грамадства, культура.</p> <p>6. Вызначэнне навучальных, развіваючых і выхаваўчых задач вывучэння тэм раздзела і магчымасцяў фарміравання асобасных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.</p>		2	2		2	Вучэбны дапаможнік для 9 класа	[3]	Праверка вынікаў выканання практычных заданняў
4.3	<p>Змест і методыка выкладання раздзела “Сучаснае грамадства” (10 клас).</p> <p>1. Структурна-функцыянальны аналіз зместу вучэбнага матэрыялу. Асноўныя паняцці і вядучыя ідэі раздзела.</p> <p>2. Сацыяльная сфера грамадства.</p> <p>3. Эканамічнае жыццё грамадства.</p>		2	2		2	Вучэбны дапаможнік для 10 класа	[4; 5]	Праверка вынікаў выканання практычных заданняў

	<p>4. Палітыка-прававая сфера жыцця грамадства.</p> <p>5. Духоўнае жыцце грамадства.</p> <p>6. Вызначэнне навучальных, развіваючых і выхаваўчых задач вывучэння тэм раздзела і магчымасцяў фарміравання асобных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.</p>								
4.4	<p>Змест і методыка выкладання раздзела “Беларуская дзяржава” (11 клас).</p> <p>1. Структурна-функцыянальны аналіз зместу вучэбнага матэрыялу. Асноўныя паняцці і вядучыя ідэі раздзела.</p> <p>2. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь.</p> <p>3. Асноўныя галіны права.</p> <p>4. Палітыка беларускай дзяржавы.</p> <p>5. Беларусь у сучасным свеце.</p> <p>6. Вызначэнне навучальных, развіваючых і выхаваўчых задач вывучэння тэм раздзела і магчымасцяў фарміравання асобных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.</p>			2		2	Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, вучэбны дапаможнік для 11 класа	[4; 6]	Абарона выкананых індывідуальных заданняў
4.5	<p>Метадычныя асаблівасці вывучэння светапогляднага зместу прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Вывучэнне асноў ідэалогіі беларускай дзяржавы.</p>			2		2	Камп’ютарная прэзентацыя “Асновы ідэйна-маральнага і грамадзянска-	[1]	Абарона выкананых індывідуальных заданняў

	<p>2. Арганізацыя работы вучняў з дзяржаўна-прававымі дакументамі.</p> <p>3. Вывучэнне пытанняў права ва ўстановах адукацыі.</p> <p>Фарміраванне прававой культуры вучняў.</p> <p>4. Вывучэнне пытанняў рэлігіязнаўства.</p>						патрыятычна-га выхавання вучняў”, Закон “Аб свабодзе сумнення і рэлігійных арганізацыях”			
4.6	<p>Рэалізацыя развіваючага і выхаваўчага патэнцыялу зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Фарміраванне спосабаў вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў з грамадазнаўчым матэрыялам.</p> <p>2. Шляхі фарміравання гуманістычнага светапогляду вучняў, іх свядомай адказнай жыццёвай пазіцыі ў розных сферах жыцця і дзейнасці, умення жыць у мнагамерных зносінах з іншымі людзьмі і практычна дзейнічаць з усведамленнем агульна-чалавечых каштоўнасцей.</p> <p>3. Значэнне вучэбнай і пазакласнай работы па грамадазнаўству для развіцця сацыяльных, камунікатыўных і даследчыцкіх кампетэнцый вучняў.</p>	2				2	Камп’ютарная прэзентацыя “Актывізацыя мыслення вучняў як неабходная ўмова ўдасканалення выкладання грамадазнаўства”	[1; 4]	Абарона выкананых індывідуальных заданняў	
5	Метады і прыемы навучання	8		12	-	18			[1; 2]	Рэйтынгавая

	грамадазнаўству								работа №2
5.1	Агульная характарыстыка метадаў навучання. 1. Метад як педагагічная катэгорыя. 2. Класіфікацыя метадаў навучання. 3. Крытэрыі аптымальнага выбару метадаў навучання. 4. Паняцце аб метадах і прыемах навучання грамадазнаўству. 5. Прыемы вучэбнай работы, паслядоўнасць авалодання вучнямі іх зместам. 6. Сучасныя метады і тэхналогіі арганізацыі профільнага навучання грамадазнаўству.	2				2	Камп'ютарная прэзентацыя “Характарыстыка метадаў навучання”	[1]	Праверка канспектаў
5.2	Славесны метады навучання грамадазнаўству. 1. Месца і роля вуснага слова ў навучанні грамадазнаўству. 2. Патрабаванні да вуснага выкладання зместу прадмета настаўнікам. 3. Функцыі вуснага слова настаўніка. 4. Асноўныя прыемы вуснага выкладання, іх характарыстыка і метадычныя патрабаванні да іх выкарыстання на ўроку.	2				2	Табліца “Характарыстыка метадаў навучання”	[1]	Праверка канспектаў
5.3	Методыка фарміравання паняццяў і светапоглядных ідэй у працэсе вывучэння грамадазнаўства.	2				2	Схемы “Працэс фарміравання паняццяў”,	[1]	Праверка канспектаў

	<p>1. Тэарэтычны характар зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>2. Метадалагічныя і метадычныя асновы раскрыцця асноўных паняццяў і ідэй.</p> <p>3. Класіфікацыя паняццяў па ўзроўню абагуленасці, зместу і ступені іх вядомасці.</p> <p>4. Працэс фарміравання паняццяў, яго асноўныя этапы.</p> <p>5. Лагічныя шляхі і метадычныя прыемы раскрыцця зместу паняццяў.</p>						“Этапы фарміравання паняццяў”		
5.4	<p>Рэалізацыя міжпрадметных і ўнутрыпрадметных сувязяў пры вывучэнні грамадазнаўства.</p> <p>1. Задачы і функцыі іх ажыццяўлення.</p> <p>2. Метадалагічныя і метадычныя асновы ажыццяўлення міжпрадметных і ўнутрыпрадметных сувязяў.</p> <p>3. Класіфікацыя міжпрадметных сувязяў. Асноўныя напрамкі іх устанаўлення.</p> <p>4. Арганізацыйныя шляхі, метадычныя прыёмы і дыдактычныя сродкі ажыццяўлення міжпрадметных сувязей.</p> <p>5. Методыка ўстанаўлення</p>			2		2	Схема “Структура дыдактычных сувязяў у прадметнай сістэме навучання”, табліца “Міжпрадметныя сувязі вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”	[1]	Абмеркаванне вынікаў выканання індывідуальных заданняў

	ўнутрыпрадметных сувязяў. 6. Роля міжпрадметных сувязяў ў фарміраванні асобных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.								
5.5	Візуальныя сродкі ў навучанні грамадазнаўству. 1. Роля нагляднасці ў павышэнні якасці засваення грамадазнаўчага матэрыялу. 2. Функцыі і прызначэнне нагляднасці на ўроку. 3. Класіфікацыя наглядных дапаможнікаў. 4. Асноўныя метадычныя прыемы работы з выяўленчай нагляднасцю. 5. Патэнцыял умоўна-графічнай нагляднасці для раскрыцця тэарэтычнага зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”. 6. Асаблівасці метадыкі работы з умоўна-графічнай нагляднасцю, яе традыцыйныя і інавацыйныя віды. 6. Выкарыстанне сродкаў экраннай нагляднасці і метадычныя патрабаванні да іх зместу.	2		2		2	Камп’ютарная прэзентацыя “Візуальныя сродкі навучання”	[1; 2]	Абмеркаванне вынікаў выканання індыўдуальных заданняў
5.6	Практычныя метады навучання грамадазнаўству. 1. Агульная характарыстыка практычных метадаў навучання.			2		2	Камп’ютарная прэзентацыя “Актывізацыя мыслення	[1]	Абмеркаванне вынікаў выканання індыўдуальных

	<p>2. Методыка арганізацыі лабараторных заняткаў па матэрыялу вучэбнага дапаможніка.</p> <p>2. Тыпалогія вучэбна-пазнавальных заданняў.</p> <p>3. Правядзенне практычных заняткаў па развіцці пазнавальных уменняў, па рашэнні пазнавальных задач, па праверцы вынікаў творча-пошукавай дзейнасці, іх асаблівасці.</p> <p>4. Самастойная праца вучня як сродак фарміравання асобасных і метапрадметных кампетэнцый.</p>						вучняў як неабходная ўмова ўдасканалення выкладання грамадазнаўства”		ых заданняў
5.7	<p>Дакументальна-метадычныя комплексы ў вывучэнні грамадазнаўства.</p> <p>1. Дакументальны матэрыял як важная крыніца ведаў пра сучаснае грамадства.</p> <p>2. Віды дакументаў і функцыі іх выкарыстання ў навучальным працэсе.</p> <p>3. Крытэрыі адбору дакументальнага матэрыялу і педагагічная апрацоўка зместу дакумента.</p> <p>4. Метадычныя прыемы вывучэння дакументальнага матэрыялу.</p> <p>5. Шматузроўневы аналіз</p>			2		2	Камп’ютарная прэзентацыя. “Дакументальна-метадычныя комплексы ў вывучэнні грамадазнаўства”	[1; 2]	Праверка вынікаў выканання індыўідуальных заданняў

	<p>зместу дакумента з улікам яго відавой прыналежнасці.</p> <p>6. Стварэнне дакументальна-метадычных комплексаў і іх практычнае выкарыстанне на ўроках грамадазнаўства.</p>								
5.8	<p>Праблемнае навучанне ў працэсе выкладання прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Шматпраблемны характар зместу грамадазнаўчых дысцыплін.</p> <p>2. Характарыстыка прадуктыўных метадаў навучання.</p> <p>3. Метады і структура праблемнага навучання. Этапы дзейнасці настаўніка і вучняў у яго ходзе.</p> <p>4. Класіфікацыя вучэбных праблем па змесце і іх характары.</p> <p>5. Метадычныя ўмовы пастаноўкі і рашэння вучэбных праблем на розных этапах урока.</p> <p>6. Роля праблемнага навучання ў фарміраванні асобных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.</p>			2		2	Табліца “Этапы дзейнасці настаўніка і вучняў у ходзе праблемнага навучання”	[1]	Праверка вынікаў выканання індывідуальных заданняў
5.9	<p>Фарміраванне асобных, метапрадметных і прадметных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні</p>			2		2	Вучэбная праграма па грамадазнаўству	[1]	Абарона вынікаў выканання індывідуаль-

	<p>грамадазнаўства. 1. Змест паняццяў “спосаб вучэбна-пазнавальнай дзейнасці”, “кампетэнцыя”, “кампетэнтнасць”, 2. Спецыфіка работы па фарміраванні: а) асобасных, 2) метапрадметных і 3) прадметных кампетэнцый у вучняў 9–11 класаў з улікам анталагічнага, псіхалагічнага і прафілактычнага аспектаў.</p>								ных заданняў
	Усяго:	20	10	26	2	56			

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
(завочная форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы, занятка	Назва раздзела, тэмы, пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і г.д.)	Літаратура	Форма кантроля ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарыя за няtkі	Кіруемая самастойная работа студэнтаў			
1	2	3	6	5	6	7	8	9
	Метадыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін	4	4	4	-			
1.	Прадмет і задачы метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін	2	-	-	-		[1]	
1.1	Метадыка выкладання грамадазнаўчых дысцыплін як педагагічная навука. 1. Прадмет і задачы метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін. 2. Працэс навучання грамадазнаўству, яго асноўныя кампаненты. 3. Асноўныя метадычныя праблемы і асаблівасці метадыкі выкладання грамадазнаўчых вучэбных дысцыплін. 4. Сучасныя праблемы і тэндэнцыі развіцця школьнай	2				Схема “Сувязь метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін з іншымі навукамі”	[1]	Праверка канспектаў

	грамадазнаўчай адукацыі.							
2.	Агульная характарыстыка вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”	-	2	-	-		[1; 5]	
2.1	<p>Нарматыўна-метадычнае забеспячэнне выкладання вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Вучэбная праграма па грамадазнаўству, яе структура, асноўныя кампаненты і логіка пабудовы.</p> <p>2. Інструктыўна-метадычныя пісьмы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь “Аб выкладанні вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”, іх прызначэнне і асноўны змест.</p> <p>3. Вучэбныя дапаможнікі для 9–11 класаў, структура і логіка іх пабудовы.</p> <p>4. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце “Грамадазнаўства”.</p>			2		<p>Вучэбная праграма па прадмету “Грамадазнаўства”, схема “Структура грамадазнаўчай адукацыі ў школах Рэспублікі Беларусь”, табліца “Дзесяцібальная сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў”</p>	[1; 5]	Абарона выкананых індыўідуальных заданняў
3.	Урок грамадазнаўства ў сучаснай школе	2	4	-	-		[1; 5]	

3.1	<p>Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства ў сярэдняй школе.</p> <p>1. Урок як цэласная сістэма. Тыпалогія ўрокаў па асноўнай дыдактычнай мэце.</p> <p>2. Дыдактычныя, псіхалагічныя, санітарна-гігіенічныя і метадычныя патрабаванні да эфектыўнага ўрока.</p> <p>3. Формы заняткаў па грамадазнаўству: лекцыі, семінары, канферэнцыі, дыскусіі, дыспуты, практыкумы і інш. Методыка іх арганізацыі і правядзення.</p> <p>4. Крытэрыі выбару метадаў, сродкаў, тыпаў урока і форм арганізацыі заняткаў па прадмету “Грамадазнаўства”.</p>	2				Камп’ютарная прэзентацыя “Сучасныя патрабаванні да ўрока грамадазнаўства”	[1]	Праверка канспектаў
3.2	<p>Падрыхтоўка настаўніка да выкладання грамадазнаўчых дысцыплін.</p> <p>1. Складанне каляндарна-тэматычнага і паўрочнага планавання.</p> <p>2. Вызначэнне мэты і задач урока і канструяванне яго зместу.</p> <p>3. Структурна-функцыянальны аналіз зместу грамадазнаўчага матэрыялу.</p>	2				Камп’ютарная прэзентацыя “Прафесійная культура педагога”	[1]	Праверка вынікаў выканання практычных заданняў
3.2.1	1. Вывучэнне нарматыўных дакументаў па прадмету.	2				Метадычныя рэкамендацыі па	[1; 5]	Праверка вынікаў

	<p>2. Навучальныя, развіваючыя і выхаваўчыя задачы ўрока, тэхналогія іх вызначэння і пастаноўкі.</p> <p>3. Метадычнае абгрунтаванне пастаўленых мэт урока, выбраных метадаў, прыёмаў і сродкаў іх рэалізацыі.</p> <p>4. Методыка аналізу і самааналізу ўрока.</p>					аналізу і самааналізу ўрока		выканання практычных заданняў
4.	Структура і змест вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”	-		2	-		[1; 3;4; 5; 6]	
4.1	<p>Метадычныя прынцыпы адбору і канструявання зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>1. Крыніцы канструявання зместу вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”.</p> <p>2. Прынцыпы адбору і асаблівасці пабудовы зместу вучэбнага прадмета.</p> <p>3. Метадычныя асаблівасці вивучэння светапогляднага зместу прадмета “Грамадазнаўства” (асноў ідэалогіі беларускай дзяржавы; пытанняў права; пытанняў рэлігіязнаўства).</p>			2		Схема “Структура грамадазнаўчай адукацыі ў школах Рэспублікі Беларусь” Камп’ютарная прэзентацыя “Асновы ідэйна-маральнага і грамадзянска-патрыятычнага выхавання вучняў”, вучэбныя дапаможнікі для 9–11 класаў	[1; 3; 5; 6]	Абарона выкананых індывідуальных заданняў
5	Метады і прыемы навучання грамадазнаўству			2				

5.1	<p>Фарміраванне асобных, метапрадметных і прадметных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні грамадазнаўства.</p> <p>1. Змест паняццяў “кампетэнцыя”, “кампетэнтнасць”, “спосаб вучэбна-пазнавальнай дзейнасці”.</p> <p>2. Спецыфіка работы па фарміраванні асобных, метапрадметных і прадметных кампетэнцый у вучняў 9–11 класаў з улікам анталагічнага, псіхалагічнага і прафілактычнага аспектаў.</p>	-		2		Вучэбная праграма па грамадазнаў-ству	[1]	Абарона выкананых індывідуальных заданняў
	Усяго:	4	4	6	-			

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная:

1. Корзюк, А.А. Методика преподавания обществоведческих дисциплин : учеб.-мет. пособие / А.А. Корзюк. – Минск : БГПУ, 2018. – 244 с.
2. Корзюк, А.А. Выкарыстанне гістарычных крыніц на ўроках гісторыі і грамадазнаўства : вучэб.-метадыч. дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / А.А. Корзюк. – Мінск : Выд. цэнтр БДУ, 2016. – 168 с.
3. Обществоведение : учеб. пособие для 9 кл. учреждений общ. сред. образования с рус. яз. обучения / А.Н. Данилов [и др.] ; под ред. А.Н. Данилова. – Минск : «Адукацыя і выхаванне», 2019. – 224 с.

Дадатковая:

4. Корзюк, А.А. Методика преподавания обществоведческих дисциплин : рабочая тетрадь / А.А. Корзюк. – 3-е изд. Минск : БГПУ, 2022. – 52с.
5. Обществоведение : стратегии успешного урока : практическое пособие; сост. : А.В. Касович, А.А. Корзюк (науч. ред.), Т.О. Сталович. – Минск : БГПУ, 2018. – 108 с.
6. Гирина, В.Н. Обществоведение в 10 классе : учеб.-метод. пособие для учителей общеобразоват. учреждений с бел. и рус. яз. обучения / В.Н. Гирина, Е.И. Снопкова, Е.И. Шалашкевич. – Минск : Нар. асвета, 2012. – 174 с.
7. Гинчук, В.В. Обществоведение в 11 классе : учеб.-метод. пособие для учителей общеобразоват. учреждений с бел. и рус. яз. обучения / В.В. Гинчук – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2012. – 176 с.

**Пералік выкарыстоўваемых сродкаў дыягностыкі вынікаў
вучэбнай дзейнасці**

Для дыягностыкі кампетэнцый выкарыстоўваюцца наступныя формы:

1. Вусная форма:

- даклады на семінарах.

2. Пісьмовая форма:

- тэсты;
- здача экзамена па вучэбнай дысцыпліне.

3. Вусна-пісьмовая форма:

- справаздачы па аўдыторных індывідуальных заданнях з іх вуснай абаронай;
- справаздачы па выкананых у рамках самастойнай работы індывідуальных заданнях з іх вуснай абаронай;
- выкананне практычных заданняў на аўдыторных занятках;
- абарона курсавой работы.

Патрабаванні да курсавой работы

Структура курсавой работы павінна спрыяць раскрыццю выбранай тэмы і яе састаўных элементаў. Усе часткі курсавой работы павінны быць узаемазвязаны і выкладзены ў строгай лагічнай паслядоўнасці.

Структурнымі элементамі курсавой работы з'яўляюцца: тытульны ліст; змест; уводзіны; асноўная частка; заключэнне; спіс выкарыстанай літаратуры; дадаткі.

Змест ўключае ў сябе назвы глаў і раздзелаў з указаннем нумароў старонак, на якіх пачынаюцца матэрыялы адпаведных частак курсавой работы.

Ва ўводзінах абгрунтоўваецца выбар тэмы, актуальнасць і ступень яе распрацаванасці, фармулююцца мэты і задачы даследавання, вызначаецца яго аб'ект і прадмет, паказваюцца метады, з дапамогай якіх будуць вырашацца пастаўленыя задачы. Таксама ва ўводзінах даецца агульная характарыстыка работы і паказваецца яе аб'ём: колькасць глаў, дакладная колькасць табліц, схем, малюнкаў, дадаткаў і выкарыстаных крыніц.

Мэты курсавой работы – пэўны вынік (тэарэтычны, практычны), які павінен быць дасягнуты ў ходзе даследавання. Задачи курсавой работы – гэта праграма, накіраваная на дасягненне мэты.

У асноўнай частцы курсавой работы (главах і раздзелах) неабходна лагічна і аргументавана паказаць методыку і вынікі даследавання. Змест структурных частак работы павінен адпавядаць мэце і задачам даследавання.

Заключэнне – гэта лагічнае стройнае выкладанне асноўных вынікаў даследавання і зробленых на іх падставе высноў. У ім павінны быць падведзены вынікі даследавання па праблеме, яно можа ўтрымліваць 3–5 буйных абагульненняў, якія падводзяць вынікі выкананай працы.

Спіс выкарыстанай літаратуры – гэта пералік літаратурных крыніц і іншых матэрыялаў, на якія ў курсавой рабоце прыводзяцца спасылкі. Спіс выкарыстанай літаратуры афармляецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі «Інструкцыі па афармленні дысертацыі, аўтарэферата і публікацый па тэме дысертацыі».

Дадаткі (пры неабходнасці) уключаюць графічныя, статыстычныя і іншыя матэрыялы па выніках даследавання, а таксама дадатковыя і дапаможныя матэрыялы.

Пытанні да экзамену па методыцы выкладання грамадазнаўчых дысцыплін

1. Прадмет і задачы методыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін, яе сувязь з іншымі навукамі.
2. Працэс навучання грамадазнаўству, яго асноўныя кампаненты.
3. Асаблівасці зместу вучэбнага прадмета «Грамадазнаўства» ў сярэдняй школе Рэспублікі Беларусь.
4. Грамадазнаўчыя дысцыпліны ў сярэдніх навучальных установах Расійскай імперыі ў другой палове XIX ст. – 1917 г.
5. Вывучэнне грамадазнаўчых дысцыплін у савецкай школе.
6. Станаўленне і развіццё грамадазнаўчай адукацыі ў агульнаадукацыйнай школе Рэспублікі Беларусь у 90-я гг. XX ст – пачатку XXI ст.
7. Асноўныя тэндэнцыі развіцця школьнай грамадазнаўчай адукацыі, праблемы і асаблівасці методыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін.
8. Нарматыўныя дакументы, якія рэгламентуюць выкладанне вучэбнага прадмета «Грамадазнаўства», іх характарыстыка і змест.
9. Склад ВМК па грамадазнаўстве і характарыстыка яго асобных кампанентаў.
10. Практычная накіраванасць зместу грамадазнаўчага адукацыі. Варыятыўны кампанент зместу школьнай грамадазнаўчай адукацыі.
11. Прынцыпы адбору, асаблівасці і крыніцы пабудовы зместу вучэбнага прадмета «Грамадазнаўства».
12. Метадычныя асаблівасці вывучэння асноў ідэалогіі беларускай дзяржавы у змесце вучэбнага прадмета «Грамадазнаўства».
13. Метадычныя асаблівасці вывучэння пытанняў рэлігіязнаўства ў змесце вучэбнага прадмета «Грамадазнаўства».
14. Характарыстыка ўрока як цэласнай сістэмы. Класна-урочная сістэма навучання.
15. Псіхалагічныя, дыдактычныя і метадычныя асновы арганізацыі сучаснага ўрока грамадазнаўства.
16. Дыдактыка-метадычныя патрабаванні да правядзення эфектыўнага ўрока грамадазнаўства.
17. Урок як асноўная форма вучэбна-выхаваўчай работы. Тыпалогія ўрокаў па асноўнай дыдактычнай мэце, іх структура.
18. Каляндарна-тэматычнае планаванне па грамадазнаўстве: сутнасць, прызначэнне, тэхналогія складання.
19. Паўрочнае планаванне па грамадазнаўстве: сутнасць, прызначэнне, варыянты апісання ўрока, Тэхналогія складання.

20. Вызначэнне мэты і задач ўрока. Структурна-функцыянальны аналіз зместу грамадазнаўчага матэрыялу.
21. Навучальныя, развіваючыя і выхаваўчыя задачы ўрока, тэхналогія іх пастаноўкі.
22. Метадычныя шляхі арганізацыі пастаноўкі навучэнцамі мэтай уласнай вучэбнай дзейнасці на ўроках грамадазнаўства.
23. Канструяванне зместу ўрока грамадазнаўства.
24. Характарыстыка і суадносіны паняццяў «спосаб вучэбна-пазнавальнай дзейнасці», «уменне», «навык». Класіфікацыя уменняў.
25. Методыка фарміравання вучэбных уменняў вучняў пры навучанні грамадазнаўству.
26. Характарыстыка метаду навучання як педагагічнай катэгорыі.
27. Класіфікацыя метадаў навучання. Крытэрыі аптымальнага выбару метадаў навучання.
28. Месца і роля вуснага слова ў навучанні грамадазнаўстве. Патрабаванні да вуснага выкладу зместу прадмета настаўнікам.
29. Аповяд: віды, характарыстыка і метадычныя патрабаванні да яго выкарыстання на ўроку грамадазнаўства.
30. Апісанне, характарыстыка, тлумачэнне, разважанне як прыёмы вуснага выкладу грамадазнаўчага матэрыялу.
31. Дыялагічныя прыёмы вуснага выкладу грамадазнаўчага матэрыялу і метадычныя патрабаванні да іх выкарыстання.
32. Метадычныя асновы і асноўныя этапы працэсу фарміравання паняццяў пры навучанні грамадазнаўстве.
33. Лагічныя шляхі і метадычныя прыёмы раскрыцця зместу паняццяў пры вывучэнні грамадазнаўства.
34. Класіфікацыя паняццяў. Метадычныя ўмовы эфектыўнага фарміравання паняццяў пры вывучэнні грамадазнаўства.
35. Міжпрадметныя і внутрыпрадметныя сувязі ў навучанні грамадазнаўству: задачы, функцыі і арганізацыйныя шляхі ажыццяўлення.
36. Класіфікацыя міжпрадметных сувязей. Значэнне і асноўныя напрамкі іх устанаўлення пры навучанні грамадазнаўству.
37. Метадычныя прыёмы ўстанаўлення міжпрадметных і ўнутрыпрадметных сувязяў пры навучанні грамадазнаўстве.
38. Наглядныя сродкі ў навучанні грамадазнаўству: прызначэнне, функцыі і класіфікацыя.
39. Характарыстыка сродкаў ўмоўна-графічнай нагляднасці і метадычныя прыёмы працы з імі на ўроку грамадазнаўства.
40. Характарыстыка сродкаў выяўленчай нагляднасці і метадычныя прыёмы працы з імі на ўроку грамадазнаўства.

41. Выкарыстанне сродкаў экраннай нагляднасці пры вывучэнні грамадазнаўства і метадычныя патрабаванні да іх зместу.
42. Агульная характарыстыка практычных метадаў навучання грамадазнаўству.
43. Методыка арганізацыі лабараторных заняткаў па матэрыялах навучальнага дапаможніка і вывучэння дакументальнага матэрыялу.
44. Методыка арганізацыі і правядзення практычных заняткаў (урокаў-практыкумаў).
45. Дакументальны матэрыял як крыніца ведаў аб сучасным грамадстве. Віды дакументаў і функцыі іх выкарыстання ў навучальным працэсе па грамадазнаўстве.
46. Крытэрыі адбору дакументальнага матэрыялу і педагагічная апрацоўка зместу дакумента для выкарыстання на ўроку Грамадазнаўства
47. Метадычныя прыёмы вывучэння дакументальнага матэрыялу на ўроках грамадазнаўства.
48. Шматузроўневы аналіз зместу дакумента з улікам яго відавай прыналежнасці.
49. Метадычныя ўмовы стварэння і вырашэння праблемных сітуацый пры вывучэнні грамадазнаўства.
50. Агульная характарыстыка рэпрадуктыўных і прадуктыўных метадаў навучання грамадазнаўстве.
51. Методыка арганізацыі і правядзення вучэбных лекцый і семінараў пры вывучэнні грамадазнаўства.
52. Методыка арганізацыі і правядзення дыскусій, дыспутаў і ўрокаў-канферэнцый пры вывучэнні Грамадазнаўства
53. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце «Грамадазнаўства».
54. Характарыстыка функцый дзесяцібальнай сістэмы, узроўняў засваення вучэбнага матэрыялу, відаў і формаў кантролю.

Кампетэнтнасна-арыентаваныя заданні да білетаў

1. Змадэлюйце заданні для вучняў 9 класа па грамадазнаўстве для праверкі ведаў на дастатковым і высокім узроўнях засваення.
2. Раскрыйце магчымасці выкарыстання на ўроку грамадазнаўства ў 9 класе параўнальнай табліцы.
3. Сфармулюйце практыкаарыентаваныя заданні для фарміравання ў навучэнцаў ўмення прымяняць засвоеныя тэарэтычныя веды для характарыстыкі сучасных грамадскіх з'яў.

4. Прадэманструйце мадэль фарміраванне паняцця “банк” пры вывучэнні грамадазнаўства ў 10 класе.
5. Сфармулуйце праблемныя пытанні да вывучэння тэмы “Рэлігія ” ў 10 класе.
6. Распрацуйце заданні рознага ўзроўню складанасці для аналізу навучэнцамі раздзела 1 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь «Асновы канстытуцыйнага ладу» як крыніцы сацыягуманітарных ведаў.
7. Усталойце метадычныя шляхі рэалізацыі міжпрадметных сувязяў пры вывучэнні тэмы «Дэмакратыя» ў 10 класе.
8. Складзіце пытанні для вуснага кантролю ведаў навучэнцаў па тэме «Тэмперамент, характар, здольнасці» ў 9 класе.
9. Сфармулуйце дыдактычную мэту ўрока па тэме “Унікальнасць чалавека” ў 9 класе.
10. Сфармулуйце варыянты развіваючых мэтаў урока па тэме «Эканоміка і яе роля ў жыцці чалавека і грамадства» ў 9 класе.
11. Усталойце метадычныя шляхі рэалізацыі ўнутрыпрадметных сувязяў пры вывучэнні тэмы «Сацыяльныя статусы, ролі і мабільнасць» ў 10 класе.
12. Сфармулуйце варыянты выхаваўчых задач урока па тэме «Пазнанне чалавекам самога сябе ” ў 9 класе.
13. Распрацуйце заданні для групавой работы вучняў па тэме «дазвол міжасобасных супярэчнасцяў» у 9 класе.
14. Распрацуйце заданні для першаснага замацавання ведаў вучняў па тэме «сямейныя адносіны ” ў 10 класе.
15. Раск5рыйце магчымасці выкарыстання сістэматычнай табліцы пры вывучэнні тэмы «Рэлігія» ў 10 класе.
16. Прадэманструйце методыку выкарыстання абагульняючай табліцы пры праблемы дзяржавы ў курсе Грамадазнаўства.
17. Прыведзіце прыклад выкарыстання лагічных схем пры вывучэнні грамадазнаўства ў 11 класе
18. Прыведзіце прыклад практыкаарыентаваных заданняў для фарміравання паняццяў пры вывучэнні грамадазнаўства ў 9 класе.
19. Пакажыце метадычныя шляхі фарміраванне паняцця “эканоміка” пры вывучэнні грамадазнаўства ў 10 класе.
20. Сфармулуйце праблемныя пытанні да вывучэння тэмы “Навука” ў 10 класе.
21. Распрацуйце заданні рознага ўзроўню складанасці для аналізу навучэнцамі раздзела 2 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь “Асоба, грамадства, дзяржава ” як крыніцы сацыягуманітарных ведаў.
22. Усталойце метадычныя шляхі ажыццяўлення міжпрадметных сувязей пры вывучэнні тэмы «Рэлігія» ў 10 класе.

23. Вызначце метадычныя шляхі і сродкі рэалізацыі ўнутрыпрадметных сувязяў пры вывучэнні тэмы «Дэмакратыя» ў 10 класе.
24. Змадэлюйце дыдактычную мэту ўрока па тэме “Тэмперамент, характар, здольнасці” у 9 класе.
25. Вызначыце варыянты развіваючых мэтаў урока па тэме “Унікальнасць чалавека” ў 9 класе.
26. Сфармулюйце варыянты выхаваўчай задачы ўрока па тэме “Эканоміка і яе роля ў жыцці чалавека і грамадства” ў 9 класе.
27. Распрацуйце заданні для групавой работы вучняў па тэме “Дэмакратыя” ў 10 класе.

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫКАНАННЯ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

№ п/п	Назва раздзела	Колькасць гадзін на СРС	Заданне	Форма кантролю выканання СРС
1	Тэма 1. Прадмет і задачы метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін	4	Скласці тэкставыя табліцы: ”Асноўныя этапы развіцця метадыкі выкладання грамадазнаўчых дысцыплін”	Абмеркаванне і аналіз табліц.
2	Тэма 2. Агульная характарыстыка вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”	4	Скласці мультымедычныя прэзентацыі “Прынцыпы пабудовы і адбору зместу грамадазнаўчай адукацыі ў РБ”	Абарона прэзентацый
3	Тэма 3. Урок грамадазнаўства ў сучаснай школе.	10	Распрацоўка планаў канспектаў урокаў розных тыпаў	Аналіз і абмеркаванне падрыхтаваных фрагментаў урока на практычных занятках
4	Тэма 4. Структура і змест вучэбнага прадмета “Грамадазнаўства”	10	Скласці мультымедычныя прэзентацыі “Прынцыпы адбору зместу і структура грамадазнаўчай адукацыі ў РБ”	Аналіз і абмеркаванне прэзентацый
5	Тэма 5. Метады і прыемы навучання грамадазнаўству	12	Распрацаваць фрагменты ўрокаў па выкарыстанні прыёмаў нагляднага і слоўнага навучання грамадазнаўству, фарміравання ў вучняў прадметных і метапрадметных кампетэнцый	Аналіз і абмеркаванне распрацаваных фрагментаў урока на практычных занятках

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва вучэбнай дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумару пратакола)
Методыка выкладання гісторыі	Усеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі	У тэму 3.3 “Падрыхтоўка настаўніка да выкладання грамадазнаўчых дысцыплін” дадаць пункт “Методыка аналізу і самааналізу ўрока грамадазнаўства”	Узгоднена, пратакол № 6 ад 30.11.2022 г.